

GIANLUCA
SCHIAVONI
(ITAALIA)Koreograaf-
lavastaja

MEDEA KÄTTEMAKS ON MEELEHEITLIKU NAISE TEGU

GIANLUCA SCHIAVONI BALLETI MAAILMAESIETENDUS RAHVUSOOPER ESTONIAS 13. MÄRTSIL 2014

Muusika: **Igor Stravinski, Alfred Schnittke, Krzysztof Penderecki**

Libreto: **Marco Gandini**

Koreograaf-lavastaja: **Gianluca Schiavoni (Itaalia)**

Dekoratsioonikunstnikud: **Maria Rossi Franchi (Itaalia), Andrea Tocchio (Itaalia)**

Kostüümikunstnik: **Simona Morresi (Itaalia)**

Koreograafi assistent: **Laura Caccialanza (Itaalia)**

Gianluca Schiavoni on loonud Eesti Rahvusballeti tantsijatele balleti, mis jutustab kaasaegse loo tuntud Medea müüdist, millele on uue dramaturgilise suuna andnud **Marco Gandini**. Rabava ja sümboliterohke lavakujunduse on teinud **Maria Rossi Franchi** ja **Andrea Tocchio** ning kostüümikujunduse **Simona Morresi**.

Medea, sensuaalne ja võimukas Kolchise (tänapäeva Gruusia) printsess ning armukunstis osav nõid, hülgab oma maa ja perekonna armastuse pärast kauni ja tugeva lasoni vastu. Meest huvitab lisaks Medea armastusele ka kuldvillaku ehk võimu sümboli omandamine. Kinkides mehele kuldvillaku, võidabki Medea lasoni südame. Peagi sünnib neile kaks poega. Kui Medea saab aga teada, et lason armastab Korintose kuninga tütart Glauket, otsustab ta kättemaksuks tappa nii Glauke kui ka oma lapsed.

Miks otsustasid luua balleti Medea müüdi ainetel? Mis sind selles loos paelub?

Valisin Medea müüdi, sest naise jõud ületada emainstinkt ja tappa oma järeltulijad on šokeeriv. Tundub uskumatu, et petmine, hülgamine, lahutamine ja üksindus võivad inimsüdamele sellist laastavat mõju avaldada. Julm mõrv ei ole põhiline, mis Medea loo minu jaoks

huvitavaks teeb. See ei erine väga sellest, mida tänastes uudistes räägitakse hullumeelsete emade kohta, kes oma lapsi tapavad. Medea tegu pole sooritatud ainult sõgeduse ajal, vaid johtub valusast arutlust: see on halastamatu epiloog naise loole, kes armastuse pärast jätab kodumaa, reedab isa ja tapab oma venna. Seepärast on Medea, nagu ka Korintose kuninga Kreoni tütar Glauke, üks esimestest patriarhaalse ühiskonna ohvritest – ühiskonna, mis oma eesmärkide saavutamisel on alati armastust kurjasti ära kasutanud. Medea kättemaks on meeleheitliku naise tegu, kes ei taha jätta oma lapsi riigi meelevalda, mis neid ei armasta ega kaitse. Liitigi on see võimalus võtta nad mehelt, kes on ta reetnud ja pannud reetma oma peret.

Müüdist on loodud palju versioone. Milline on sinu oma?

Mind on huvitanud kõik versioonid Medea müüdist, sõltumata žanrist – eeskätt Euripidese näidend, samuti Pier Paolo Pasolini 1969. aastal ja Lars von Trieri 1988. aastal linastunud samanimelised filmid. Analüüsisime koos libretisti Marco Gandiniga neid teoseid ja lõime oma versiooni. Tegelaste iseloomustamisel on oluline ka nende kodumaade kujutamine ning vastavate elementide mõjulepääs õõvastava tapatöö hetkel. Medea tuleb maailmast, kus valitseb patriarhaalne sugukonnaühiskond, milles valvatakse kiivalt võimu sümbolit kuldvillakut. Seal elatakse looduslähedast elu, mida juhib võime käsutada loodusjõude. lasoni maailm on võimukas, ta tuleb argonautidega

Kreekast vaid ühel eesmärgil: tungida Kolchisesse ja omandada võimu sümbol. Armunõiduse abil viib ta kaasa ka Medea, õnnetu saatusega tulevase kuninganna. Korintose kuningas annab aga oma ainsa tütre Glauke naiseks sellele, kelle käes on kuldvillak... Ballett on kaasaegne versioon müüdist, mida me sisuliselt muutnud ei ole, kuid sellegipoolest jutustame seda mõjuval ja originaalsel viisil. Maria Rossi ja Andrea Tocchio kujundus ning Simona Morresi kostüümid sobivad suurepäraselt omavahel ja loovad ajatu keskkonna, milles Medea tragöödia ellu ärkab.

Kuidas seostub Medea tegelaskuju ja tema lugu tänapäevaga?

Tänapäeva maailmaga paralleeli tõmbamine ei olegi nii lihtne, isegi kui lugeda uudistest neid koletuid lugusid naistest, kes kättemaksust pimestatuna oma järglased hävitavad. Medea on unikaalne, sest tema veretöö pole ainult petetud armastuse tagajärg. See pole hullumeel-sushoog ning see ei johtu instinktist ega mõistuse tuhmumisest. Tema tegutsemine on ajendatud sügavast soovist nii käituda. See ei ole pöörane, vaid lihtsamelise armastuse tagajärg.

Medeadena võib näha kõiki naisi, kes on langenud meeste pidamata lubaduste ohvriteks, on mahajäetud jaalandatud, liialt nõrgad enda eest seismiseks või liiga uhked end lööduks tunnistama, ning elavad valu oma laste peal välja. lasonid oleme kõik – sina ja mina: anname rohkem lubadusi kui pidada suudame ega oska näha oma südames tõeliselt olulist, sest meid pimestab võim, raha, seks – igavene kuldvillak. Teeme kõik selleks, et neid asju saavutada, mõistmata, et elame ebaküpset elu.

Küsis Liina Viru